

VOLMARI KILPISEN VENYKEKIRJOITUS NYKYORTOGRAFIALLA

Vähän suomalaisista sukunimistä

Muinosina aikoina oli kaikilla suomalaisilla omat sukunimet. Vähitellen he rupesivat niitä heittämään (= jättämään pois) Ruotsin aikana. Näetsen (= näes, näet, nääs) kuin ruotsalaiset ei käyttäneet semmosia nimiä, niin tottahan ne eli virkamiehet rupesivat niitä hävittämään mikä missäkin paikkakunnassa. Varsinni oli papit ja sotaherrat kiivaat niitä sortamaan. Esim. Laukaan pitäjässä Keski-Suomessa oli vielä isonvihan aikana kaikilla pitäjäläisillä omat suomalaiset sukunimensä, niin kuin eräästä vanhasta kirkonkirjasta sen olemme nähneet. Vaan kun Tuderus-niminen mies pääsi kirkherraksi sinne, kas silloin rupesi hän heti noita nimiä hätyyttämään niin kuin ainakin vihollisiansa. Ja siitä alkain ne häviävät Laukaan kirkonkirjoista. Ja mitä sotaherroihin tulee, niin sen tietää jokainen kuinka sotamiesten usein kauniit sukunimet: Heinonen, Hienonen, Heimonen ym. muutettiin ja muutetaan näin rumiksi: Grå, Spräng, Sprut, Stork, Spjut ym., joita sotamiesparka ei itsekään voi ulospuhua (= lausua) vääristelemättä. Mutta jos miehellä sattuu olemaan ruotsalainen nimi, jos kuinka karkee ja sopimaton, esim. Vejander, Brunström eli muita, ei suinkaan sitä sitte muuteta.

Ennen vanhaan lienee muutama pappi mainittua hävitystä tehnyt senkin vuoksi, että niissä nimissä luulivat ehkä säilyvän jotakin pakanallisuutta. Nykyaikoina ovat papit ja muut virkamiehet valistuneesti ruvenneet näitä alkuperäisiä Suomen sukunimiä säilyttämään, vieläpä etsimään ja puolustelemaan. Vaan vielä sotii ja sortaa niitä moni sotaherra, luultavasti vanhasta piityneestä (= piintyneestä) tavastansa.